

Nederlandse Arbeidsinspectie
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Tussenstand lasrookinspecties

Achtergronden inspecties lasrook

Lasrook is een mengsel van fijne stofdeeltjes, gasen en dampen dat vrijkomt bij lassen en aanverwante processen, zoals snijden. De hoeveelheid en de samenstelling van de lasrook is onder andere afhankelijk van het lasproces, het te lassen materiaal en het toevoegmateriaal.

Wanneer bedrijven onvoldoende maatregelen treffen, heeft blootstelling aan lasrook grote impact op de gezondheid van werknemers. Denk op lange termijn aan longaandoeningen zoals astma, COPD en longontsteking, aantasting van het zenuwstelsel en kanker. Zo is bijvoorbeeld lasrook afkomstig van RVS kankerverwekkend. In ernstige gevallen kunnen deze aandoeningen ook leiden tot overlijden. In Nederland worden circa 400.000 werknemers blootgesteld aan lasrook.

Lasrook is een gevaarlijke stof die in de metaalsector tot een hoge ziektelast leidt bij de werknemers die worden blootgesteld aan deze stof, dit blijkt ook uit de Staat van Gezond Werk. Voor ons een belangrijke reden om deze bedrijven te inspecteren.¹ Deze factsheet geeft een beeld van de belangrijkste resultaten over de

blootstelling aan lasrook van de inspecties tot nu toe. De controles van de Nederlandse Arbeidsinspectie hebben twee doelen:

1. Bedrijven waar sprake is van blootstelling aan lasrook, treffen maatregelen volgens de arbeidshygiënische strategie (STOP-strategie) en hebben een blootstellingsbeoordeling voor lasrook;
2. Bedrijven voldoen aan de arbozorgverplichtingen (RI&E, PVA, basiscontract met bedrijfsarts);

Beeld uit eerdere inspecties

Uit eerdere inspecties weet de Arbeidsinspectie dat onvoldoende bescherming tegen blootstelling aan lasrook een aandachtspunt is. Binnen de sector metaal worden werknemers blootgesteld aan vluchtige organische stoffen (lasrook, ontvettingsmiddelen en oplosmiddelen)

Uit onze Inspectiebrede risicoanalyse blijkt dat het risico op blootstelling aan gevaarlijke stoffen in deze sector hoog is. Daarom is deze sector opgenomen in het programmaplan van het programma Blootstelling aan Gevaarlijke Stoffen en voeren wij hier inspecties uit.

¹ <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/documenten/2023/05/10/staat-van-gezond-werk> Staat van gezond werk | Nederlandse Arbeidsinspectie, pagina 46 en 47

Aanpak

Tijdens dit project hebben we bedrijven geïnspecteerd binnen de metaalbewerkingsbedrijven en metaalconstructiebedrijven. Lasrook vormt bij deze bedrijven het grootste risico op blootstelling. Van 1 juni 2025 tot 1 januari 2026 heeft de Nederlandse Arbeidsinspectie bij 160 werkgevers geïnspecteerd. 84% van de bedrijven die geïnspecteerd zijn in de metaalsector hebben de blootstelling aan lasrook nog onvoldoende beheerst.

De Arbeidsinspectie heeft voor de keuze waar geïnspecteerd werd gekeken naar locaties waar de risico's op blootstelling het grootst zijn. Tijdens de inspectie lag de focus op de volgende onderwerpen:

- Maatregelen van de werkgever om werknemers te beschermen tegen blootstelling aan lasrook
- Het beoordelen door de werkgever van het risico dat werknemers worden blootgesteld aan lasrook

Voordat de inspecties plaatsvonden is er aan het samenwerkingsverband 5xbeter en de branches (FME en Koninklijke Metaalunie) gecommuniceerd dat er een inspectieproject zou plaatsvinden. 5xbeter is een samenwerkingsverband van twee brancheorganisaties en drie vakbonden binnen de metaalsector.

Daarnaast heeft de Arbeidsinspectie, via LinkedIn, gecommuniceerd dat dit inspectieproject zou plaatsvinden. RTL-nieuws heeft landelijk aandacht besteed aan de start van het project in juni 2025. Hierbij is een journalist mee geweest op inspectie.

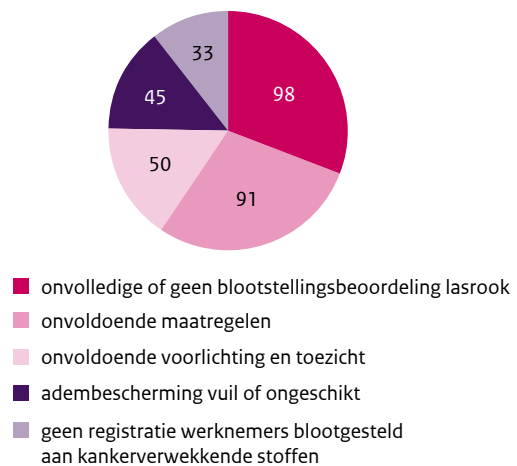
Verbetercheck lasrook

5xbeter heeft een Verbetercheck lasrook opgesteld. Dit is een hulpmiddel waarmee werkgevers, aan de hand van een checklist, het blootstellingsniveau van hun lasprocessen kunnen bepalen. De Verbetercheck lasrook is meestal toepasbaar voor het lassen aan staal en RVS. Uit gesprekken met de geïnspecteerde werkgevers blijkt dat twee derde van deze werkgevers deze Verbetercheck kent. Maar dit betekent niet dat deze werkgevers de verbetercheck (juist) gebruiken.

Resultaten

- Bij 84% van de 160 geïnspecteerde werkgevers zijn overtredingen aangetroffen met betrekking tot blootstelling aan lasrook. Het gaat totaal om 317 overtredingen.
- 61% van de geïnspecteerde werkgevers had geen blootstellingsbeoordeling die overeenkomt met de situatie op de eigen werkvloer. Dit betekent dat deze werkgevers niet kunnen aantonen wat het blootstellingsniveau is dat de werknemers inademen.
- Ook treffen veel bedrijven onvoldoende maatregelen om hun werknemers te beschermen tegen blootstelling aan lasrook. Dit kunnen maatregelen zijn zoals effectieve bronafzuiging, ruimteafzuiging en adembescherming. De verbetercheck lasrook geeft in veel gevallen aan wat noodzakelijk is.
- In het geval van RVS-laswerk moet de werkgever vastleggen wie wordt blootgesteld en wat het niveau van de blootstelling is. De werkgevers zijn onvoldoende op de hoogte.

Aantal overtredingen per onderwerp

Andere veel voorkomende overtredingen

- Onvoldoende voorlichting over het gebruik van de maatregelen en/of over de risico's van lasrook.
- Onvoldoende toezicht door de werkgever op het toepassen van de maatregelen door de werknemers.
- Niet geschikte adembescherming.
- De adembescherming was vuil of de filters van de adembescherming worden niet op tijd vervangen.

De eerste conclusies: werkgevers moeten aan de bak

Op basis van deze eerste tussenresultaten concludeert de Arbeidsinspectie dat veel van de geïnspecteerde werkgevers hun werknemers onvoldoende beschermen tegen blootstelling aan lasrook. De belangrijkste zorgpunten:

- De impact van herhaaldelijke blootstelling van werknemers aan lasrook wordt onderschat.
- De werkgevers maken onvoldoende werk van blootstellingsbeoordelingen op papier en op de werkvloer. Het uitvoeren van een blootstellingsbeoordeling in deze branche is voor de meeste processen eenvoudig.
- De verbetercheck lasrook wordt niet altijd juist gebruikt.
- Werkgevers en werknemers gaan onverantwoord om met beschermingsmiddelen; vaak worden ze niet gebruikt, de modellen zijn niet geschikt of ze zijn slecht onderhouden.
- De werkgevers verzuimen hun werknemers adequaat voor te lichten over welke middelen zij moeten gebruiken om blootstelling te voorkomen.

Vervolgstappen Arbeidsinspectie

De kennis en informatie over de gevaren van en bescherming tegen lasrook zijn ruim beschikbaar voor de branche en bedrijven. 5xbeter heeft deze informatie toegankelijk en praktisch toepasbaar op haar website staan. In dat licht is het zorgelijk dat bij veel van de geïnspecteerde bedrijven op de hoogte zijn van deze informatie maar in de praktijk niet toepassen. De stap van hoofd naar handen die 5xbeter zo praktisch mogelijk toepasbaar maakt, lukt nog te vaak niet.

De Arbeidsinspectie gaat het volgende doen:

- Wij gaan in gesprek met 5xbeter en de branches. Van hen wordt gevraagd dat zij hun achterban effectiever informeren en ondersteunen.
- Bij alle bedrijven waar een overtreding was geconstateerd, vond een herinspectie plaats.
- Verder zullen er nieuwe inspecties worden uitgevoerd naar de blootstelling aan lasrook in 2026.

Achtergrondinformatie voor werkgevers

Bedrijven kunnen informatie vinden op de website van de Nederlandse Arbeidsinspectie, [Lasrook | Nederlandse Arbeidsinspectie](#). De Arbeidsinspectie heeft ook een infographic gemaakt. In de infographic "[zo voorkomt u blootstelling aan lasrook](#)" wordt aangegeven wat de werkgever moet doen om werknemers te beschermen tegen lasrook.

Colofon

Nederlandse Arbeidsinspectie
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag
September 2026